

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft : Grondwettelijk Hof – rolnummer 7489 – het beroep tot vernietiging van de wet van 15 maart 2020 tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten, wat de reclame voor producten op basis van tabak betreft, ingesteld door de nv British American Tobacco Belgium

Bijlage: kennisgeving van 14 januari 2021 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

Door de griffier van het Grondwettelijk Hof werd aan de heer minister-president van de Vlaamse Regering bij brief van 14 januari 2021 kennis gegeven van het beroep tot vernietiging van de wet van 15 maart 2020 tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten, wat de reclame voor producten op basis van tabak betreft, ingesteld door de nv British American Tobacco Belgium.

Door de griffie werd in voormelde brief meegedeeld dat de Vlaamse Regering over 45 dagen beschikt, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel – bij ter post aangetekende zending – een memorie in te dienen. Deze termijn verstrijkt in casu op maandag 1 maart 2021.

2. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

In uitvoering van omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof heb ik beslist om niet tussen te komen in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof. Hierna vindt u de redenen voor deze beslissing:

Door de voormelde wet van 15 maart 2020 wordt artikel 7, §2bis, van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten gewijzigd.

Volgens artikel 7, §2bis, 1°, van de wet van 24 januari 1977 is het verboden reclame te voeren voor en te sponsoren door tabak, producten op basis van tabak en soortgelijke producten. Als reclame en sponsoring worden beschouwd elke mededeling of handeling die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel heeft de verkoop te bevorderen, ongeacht de plaats, de aangewende communicatiemiddelen of de gebruikte technieken.

In artikel 7, §2bis, 2°, van de wet van 24 januari 1977 worden een aantal uitzonderingen voorzien op dit verbod. Door de voormelde wet van 15 maart 2020 wordt één uitzondering op dit verbod nu geschrapt met ingang van 1 januari 2021. Namelijk de uitzondering: het aanbrengen van het merk van een tabaksproduct op affiches in en aan de voorgevel van tabakswinkels en van krantenwinkels die tabaksproducten verkopen. Dit aanbrengen is nu dus voortaan ook verboden.

Verzoekende partij stelt dat de bestreden wet ongrondwettig is. In een eerste middel wordt de schending opgeworpen van fundamentele rechten zoals de vrijheid van meningsuiting, het recht op eigendom en de vrijheid van handel en nijverheid. In een tweede middel wordt de schending van het gelijkheidsbeginsel opgeworpen, mede in samenhang gelezen met het rechtzekerheidsbeginsel (inclusief de vereiste van voorzienbaarheid).

Het beroep tot vernietiging betreft een louter federale materie. De regeling van de tabaksreclame behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. Dit werd bevestigd door adviezen van de Raad van State, door de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en door de rechtsleer (zie VAN NIEUWENHOVE, J., 'Het gezondheidsbeleid', in 'De bevoegdheden van de gemeenschappen', SEUTIN, B. en VAN HAEGENDOREN, G., (Eds.), Brugge, die Keure, 2017, nr. 464, met verwijzing naar adviezen van de Raad van State en naar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (onder meer arrest nr. 36/2001 van 13 maart 2001, B.4.1. – B.4.3.)).

In de voormelde omzendbrief staat dat als een decreet van het Vlaams Parlement in het geding is, de Vlaamse Regering altijd een memorie indient. De omzendbrief stelt tevens dat het ook aangewezen is om tussen te komen in de zaken waar wetgeving of decreetgeving van andere overheden ter discussie staat, maar waar de uitspraken van het Grondwettelijk Hof een impact (kunnen) hebben op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving.

De afloop van deze procedure heeft op het eerste gezicht geen impact op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving. Mocht het Grondwettelijk Hof oordelen dat de federale bepaling waarop het beroep tot vernietiging betrekking heeft, grondwettelijke regels zou schenden, dan komt het uitsluitend aan de federale overheid toe om eventueel nieuwe beleidskeuzes te maken met het oog op het wegwerken van de vastgestelde schending.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE